

Sygn. akt V CSK 411/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa B. T.

przeciwko R. B., J. B., E. B. i T. [...] Sp. z o.o. w K.

o ustalenie i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 kwietnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powódki na rzecz R. B., J. B. i E. B. kwotę
1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) dotyczącego zakresu stosowania art. 365 § 1 k.p.c. Zagadnienie to powódka sprowadziła do pytania, czy w przypadku, gdy wcześniej doszło do wydania orzeczenia oddalającego powództwo wniesione na podstawie art. 189 k.p.c., konieczne jest wszczynanie nowego procesu na podstawie tego przepisu w celu stwierdzenia, że istnieją chronione prawa strony pozwanej oraz czy motywy poprzednio wydanego orzeczenia mają znaczenie dla wyznaczenia zakresu jego mocy wiążącej.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to

powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła dwóch roszczeń. Domagała się mianowicie ustalenia nieważności umowy zawartej przez pozwanych oraz zasądzenia od nich na jej rzecz odszkodowania z tytułu czynu niedozwolonego. Problem prawny, którego rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy oczekuje powódka dotyczy stosowania art. 365 § 1 k.p.c. i może mieć znaczenie wyłącznie dla oceny zasadności roszczenia zgłoszonego przez nią na podstawie art. 189 k.p.c. W odniesieniu do drugiego z roszczeń powódka nie wskazała na jakiekolwiek okoliczności, które by miały usprawiedliwiać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i w tym zakresie. Gdy zaś chodzi o rozstrzygnięcie o roszczeniu ustalającym, to powódka jego zaskarżenie skargą kasacyjną ograniczyła podmiotowo wyłącznie do osób R. B., E. B. i J. B., co oznacza, że nie zakwestionowała tego rozstrzygnięcia, o ile dotyczy ono drugiej strony (T. [...] Sp. z o.o. w K.) kwestionowanej przez nią umowy. Z tak wyznaczonym zakresem zaskarżenia w sposób oczywisty nie koresponduje jego wniosek („uchylenie w całości”), ale nim Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi nie jest związany, w przeciwieństwie do zakresu zaskarżenia.

Niezależnie od powyższego trzeba stwierdzić, że przedstawiony przez powódkę problem nie ma scharakteryzowanych wyżej cech zagadnienia prawnego, o jakim mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Powódka nie przedstawiła wyводу jurydycznego, z którego by można wnioskować, że liczne wypowiedzi Sądu Najwyższego na temat mocy wiążącej orzeczenia, dla której podstawę tworzy art. 365 § 1 k.p.c., cytowane zresztą przez Sądy obu instancji w motywach orzeczeń wydanych w niniejszej sprawie i powoływane przez obie strony sporu, nie objaśniają tego problemu w sposób dostateczny dla wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu, przy czym co do kosztów postępowania stosownie do art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedna. Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do zasądzenia na rzecz pozwanych kosztów zastępstwa procesowego w wysokości żądanej przez nich dwukrotności stawki minimalnej (5.400 zł), gdyż takiego żądania nie usprawiedliwia charakter sprawy i stopień skomplikowania okoliczności, wobec których pozwani musieli zająć stanowisko w związku z rozpoznaniem sprawy na posiedzeniu niejawnym, w ramach przedsądu.

[aw]

es